

At vero ille ex eo reus evincitur, quod non ejus laetus actio, sed etiam intentio ulteriora fuit, cum non aliam vel expressam vel tacitam pecunia sua collocande voluntatem haberet, adeoque gregem videretur, ut perceptum pecuniam faceret. Praterquamquod Caunes & Patres, qui reliquias uloras pronuntiant, id quod aliquis bona fide percepit consumptumque, quin ditor fieret, & id, quod vel in specie vel in valore adhuc existit, non distinguunt omnino. Nonnulla quidem, Juri Civilis Glossa in bonorum ita consumptorum restituitione dispensare videntur; at non sunt haec Conscientia Regula fata rute.

R E S P O N S I O.

Sobscripti ita occurunt difficultati priore: Eum, qui non aliud dampnum subit, quam quod lucrum, quod sperabat, minime percipit, non posse hanc obcausam plus sumere, quam mutuum dedit, si lucrum hoc nec probabile sit, nec proximum; bene vero, si speratum lucrum probabile aut proximum sit. Lucri enim probabilis aut proximi privatio bona pretio estimabilis iactura est, cuiusque gratia compensari debetur, nihilque vel in Canonibus occurrit, vel in Patribus, quod ejusmodi compensationes condemnat; immo vero bona multa tum Canonum tum Patriarca loca sunt, in quibus ea tamquam iusta, & naturali Legi conformes probantur.

Laxiorum quidem Theologorum non est Responsum hoc, sed eorum, quorum doctrina omnibus retro seculis universaliter Ecclesiae probata fuit. Et ea Responsum D. Thomas prout tempore cum lucrum, quod speratur remotum est, videlicet nec probabile, nec proximum, in eius gratiam plus accipi, nos posse statuimus, quam datum fuerit. Ita docet S. Doctor 2. 2. q. 78, art. 2. ad 1. Recompensationem vero damnum, quod consideratur, quod pecuniam non lucratur non potest nisi patrum deducere, quia non debet vendere id, quod non habet, & potest multipliciter impediari ab habendo. Et in Opusculo 73. p. 3. c. 20. Aliquando dicunt dannum illarum proprie & per se; & aliquando per accidentem rancum & non per se. Et infra: Potest incidere idam cum per accidens, quando scilicet ex pecunia ablatu lucrum, quod intendebat, non acquisivit, & nihil aliud posset est damnum: dico sine praedicto, quod lucrum tale non est restituendum ei, sed sibi in salu opulentia, quod ei tenetur gratis mutuare. De hoc lucro cestante alicuius, quod idem S. Doctor, aliqui Antores pronuntiant, si lucri cestatio ad lucrum ultra fortē percepit, dum sufficeret, futurum, ut omnes usuras excusarentur. S. Antoninus p. 2. c. 6. §. 1. Damnum autem non fastin, nisi quod casus ex hoc sibi lucrari: sed idem damnum habuisset, si pecuniam in area servasse. Burdans l. 3. sent. dist. 37. q. 2. ad 1. Recompensationem damnum, quod potest provenire ex eo, quod pecunia sua mercator, sed potest licite in padum deducere, quia non debet vendere id quod non habet, & quod potest multipliciter impediari. Et Gabriel Biel. l. 4. dist. 15. q. 4. not. 12. lxx. F. scilicet si solum est in possibiliitate, quia sic dicunt potius non esse: aliquis, quorum testimonia in altera hujus Responsi parte afficerunt.

Quod autem additur, eum, qui mutuam dat, aliquid ultra fortē accipere posse, cum lucrum, quod ex propria pecunia sperabat, probabile ac proximum erat, ejusdem lucri gratia, & in compensationis modum, facem eam in re preferat idem D. Thomas 2. 2. q. 62. art. 4. Respondeo dicendum, quod quicunque dominicatur aliquem, videatur ei auctore id, in quo ipsum dominicatur. Dominum enim dicunt ex eo, quod aliquis minus habet, quam quod debet habere secundum Philosophum in V. Eth. Et id homo tenetur ad reparationem ejus, in quo aliquem dominicavit: sed aliquis dominicatur dispicere; ipso modo quia auctor ei, quod aucti habebat, & inde damnum eis semper restitutum secundum reparationem aequaliter, puta si aliquis dominicatus aliquem dirinxerit ejus domum, tenetur ad reparationem, quantum ante domum: alto modo si dominicatus aliquem impediendo, ne dominicatur, quod erat in via habendo, & inde damnum non operari reparatione ex eo, quia annuit ei aliquod habere in via, quam habere auctum: qui autem in via est adipiscendi aliquid habet illud solum secundum virtutem vel potestarem, & video si redireetur ei, si habet hoc auctum, restituatur ei, quod est oblatum, non simulum, sed multipliciter: quod non est de necessitate restituitionis, ut dictum est: tenetur auctum aliquam recompensationem factae secundum condicione personam, & negotium. S. Antonius cap. 7. §. 18. ejusdem partis non solum hanc sententiam amplectitur, sed etiam fatetur se in hac re D. Thomam loco appellato ducem ac magistrum sequi, ita pimurum loquitur huius questioni respondens: Utrum talis Creditor possit exigere a debito suo non solum damnum habitum, sed etiam lucrum, quod sacrificat cum illa pecunia, si eam receperit in termino debito? Pronuntiat: Ad quod respondeo Petrus de Avib. Super Clem. ex gravo de usur. & dicit, Credo, quod non solum damnum emergens, sed etiam lucrum cestans potest accipere, si ille erat mercator, qui cum pecunia conficerit negotiorum: & idem videtur dicendum, etiam non esse mercator, sed etiam intendebat omnino illam pecuniam exponere negotiorum, sed potius resituere omne illud, quod erat in pecunia: quia multa potius provenire impedimenta, ne ad actum completum illa pecunia reducatur.

Sylvester verb. Usara, q. 19. questionem hanc ita proponit, ac dicit: Utrum si ex misere aliquid acquirere ratione interese? Si loquamus de interesse damnationis emergenti, non est dubium, quod sit, si interesse applicatur tertio, & quod debitor non solvit tibi, opere et usura solvere alet, & in hoc concordamus omnes. Si vere loquimus de interesse lucri cestantis, & idem videtur dicendum, qui cum pecunia conficerit negotiorum: & idem videtur dicendum, etiam non esse mercator, sed etiam intendebat omnino illam pecuniam exponere negotiorum, sed potius resituere omne illud, quod erat in pecunia: quia multa potius provenire impedimenta, ne ad actum completum illa pecunia reducatur.

sed fuisse: quia sic dicunt peti, quod aliquo modo est: focus si fuisse sicut in possibiliitate; quia sic dicunt potius non esse. Quod petet per L. Si justum restit. ff. de aut. emp. & vend. ubi licet est empio facta de sola spe probabili quasi in actu: & idem de parte future L. Nec empio ff. de contrah. empio. Et hoc est communis opinio, quam sequuntur summif. & c. & vers. Cumque D. Thome locum sibi objecisset, responderet: Ut bene dicit Nico. de Auseo: loquitor de lucro incerto, non auctor de probabili. . . . Quid petet ex sua ratione: quia loquitor de lucro non vendit, cuiusmodi est, quod est possibile exactum: non autem de probabili, quod secundum lucra vendi poset. Declarat deinde conditiones, quibus potius opinio hacten vero consentit, nimirum I. Quod maxima malitia lucrari alia via, sed ad hoc moxear gratia amici. II. Quod compuncum habent de periculis, laboribus, & expensis, quia tuum intelligitur, deductus periculis, expensis, & laboribus. III. Quod potius non contrahatur ad tempor, sed ad tempus, quantum ad presumptum humanum, quia aliter videtur male lucrari per istam viam, quam per aliam. IV. Quod non sit obligatus mutuare. V. Quod ad id, quod accipit, sit interesse lucri veri & probabili.

I. Medina Cod. de rebus per usum acquiritur q. 3. in ea deinde est sententia, illamque principis nititur.

Navarius idem statuit in Summa c. 17. n. 22. & in Comentario de usura n. 47. ubi objectiōnem in contrarium ad ductus satisfaciat. In hac quoque sententia laudari potest Bannez, Sylvius, aliquis permulti tum Theologi tum Canonistae, qui tamquam laxiores Casuūlū minime arguantur.

Sandi Raymundi auctoritas, qua objicitur, ad rem non facit; neque enim ait Sanctas huc census accipi non potest lucri cestantis causa, cum probabile ac proximum damnum coniunctus habet: id unum exigat potest ultra fortē, & quantum lucri perceptum est in hac facti specie: Pixa, ego voluntem emere, vel eorum paratus emere certis meritis pecunia, & ut proper nimirum instantiam fecisti cessare a ratione emptionis, idem ut tibi mutuarem, & ego dico, vel, quod ibi reddas mihi tantum, quantum eorum ibi habuitur de istis mercibus, si illae defemerent: recipio tamen in me periculum. Plus facit sententia nostra texus hic, quam officia: ac si stricte loqui velimus, nec facit re vera, nec obest. Tum porro dicunt, in Jure Canonico nihil occurrere, quod innatū titulum lucri cestantis cum aliquo damno probabili & proximo tantum, non autem actuali conjuncti legitimū titulus esse quicquam ultra fortē sumendum: faciliter est & expedita Responso. I. Non est necesse id Juri formalibus aut equivalentibus verbis inferunt esse, ut licet, si ceteroquin naturali conformatum sit, ut re ipsa est: quoniam damnum probabile & proximum est per se estimabile, cum lucrum probabile & proximum in commercio deduci possit, enique, ac vendi ex Civilis Juris functione.

Quod difficultatem quartam: Mercatores, qui bona fide lana ante tempus emerunt; & quidem minoris, quam valent traditio tempore, id quod justo pretio decit, restituere tenentur, nisi incertum dubiumque fuerit, ac traditionis tempore pluris minoribus future essent, quemadmodum definitum est cap. Naviganti de usura, vel iidem Mercatores ita se gerificantur: Venditorum sollicitatione compulsi, atque ex hac anticipacione damnum senserint privati lucro probabili & proximo, quod ea pecunia, quam erogarunt, sibi compararent. Tunc enim aliquis retinere possit ad compensationem usque: quod autem ad Alestenem Casuūlū decimum septimum respontetur, non nisi requiritis conditionibus potius intelligitur, quando tempore mutuans possit ultra fortē census percepire, ratione lucri cestantis, quod cum probabili & proximo, tamen non actuali damno conjunctum sit.

Quod quintam difficultatem: qui veritas, ne sibi commissus grex interiret, cum vendidit ex amicorum consti, ut pecuniam inde perceptam faceret, ignorans ejusmodi negotiationem iniquam esse, restituere debet id quoque, quo non est factus ditor, facta hypothese ejus ignorantiam crassam & vincibilis fuisse; non item, si ejus ignorantia invincibilis fuisse: ut enim in bona fide, siquidem census ab eo percepiti, quin ditor evaserit, in eadem bona fide consumpti sunt. Quod additur, Canones, & Santos, qui ultras restituendae percepient, non distinguere inter id, quod bona fide, quin melius sit facta conditio, consumptum est, & id, quod adhuc idem species a natura subsistit, id vero non ita habet: quod enim bona fides absolute loquendo operatur, id operatur, in ratione restituitionis facerunt; porro bona fides, in qua res, non aucta conditione, consumpta sunt, ab eorumdem facerunt liberat juxta Civiles Leges, Canonicas, & D. Thomam; nec verum est, nihil tale occurere in Civilibus Legibus, sed solum in Glossa Juris Civilis, ut ex Casu 20. Alesteni licet intelligi.

Aug. de Lamet.

V I A T I C U M.

Vide COMMUNIO.
(EUCHARISTIA).

V I C A R I U S.

Vicarii nomine donatur is, qui alterius officio fungitur, eo absente, arque ejusdem auctoritate, Vicarii Ecclesiastici sunt in triplici genere, ut alias sit Magnus Vicarius Episcopi, seu Vicarius Generalis, alias sit Vicarius perpetuus, alias denique sit Vicarius simplex, seu amovibilis.

Magnus Vicarius in voluntaria & gratiola iurisdictionis administratione Episcopum representat, contentiosem enim Officialis exercet. Vicarii Generales Archiepiscoporum & Episcoporum Galliarum debent esse originari Regni & non Extranei ex Henrico II. Edicto an. 1554. Debent esse Presbyteri & Graduati ex Blesensi Constitutione art. 45. Episcopus adigit nequit ad Magnum Vicarium instituendum nisi in aliquo peculiariter casu, ut in absentia casu, aut si Diocesis ad distinctorum Senatum jurisdictionem pertineret;

tunc

tunc ad temporalium redditum sequestrationem compelli potest. Hinc Divisionensis Senatus Rescripto die 3. Aprilis an. 1585. Vefontionensis Archiepiscopus iusius est in ejusdem senatus jurisdictione Vicarium Generale committere intra tres menses a Recipisci significacione ejus Officiali Auxone instituto facienda.

Vicarii perpetui Presbyteri sunt, qui Parochii a Capitulo, Abbatia, seu Prioratu pendentibus deserviunt, primitivorum Parochorum loco, qui Decimas ipsi percipiunt, & congrua tantum portiones ejusmodi Vicariis relinquunt. Hi Vicarii olim amovibiles fuerunt. At Rex Ludovicus XIV. Declaratione die 29. Januarii an. 1686. edita sanxit, ut in posterum omnes Parochiae Ecclesiasticis Communitatibus unita, & a primis Parochis administrata a Parochiis, seu Vicariis perpetuis obtinerentur, quibus in titulum provideretur, quin in iisdem possit Vicarii amovibiles collocari. Huc revocanda, quæ dicta sunt in titulo *Parochi*.

Vicarii simplices, qui amovibiles nuncupantur, Presbyteri sunt ab Episcopo approbati, qui a Parochis eliguntur, ut sibi in proprii ministerii functionibus subsidio sint. Ex uno inequentium Casuum constabit, quernam Episcopi, ad horum Vicariorum missionem quod attinet, potestas sit,

C A S U S I .

Magnus Vicarius, cui Episcopus dispensandi facultatem tribuit.

¹ Episcopus suum Magnum Vicarium delegare potest, eamque, quia ipso poterit, in quinque casibus super matrimonii gravibus dispensandi facultatem cum eodem communicare.

² Episcopus, qui potest due a suis Declaratoribus dispensandi possessione gaudet, potest in possessione persistere, quamvis fatus sit eum ad Romanam Curiam mitti, ut Ponitiam monem aperte.

Q U A E S I T U M .

E Piscopus C. . . . Super impedimentis matrimonii in quibusdam casibus dispensandi a summo Pontifice facultatem obtinuit. Ita porro habent concessa potestatis articuli.

Articulus tertius: Dispensandi in tertio & quarto mixto tantum cum pauperibus in contrahendit; in contraria vero cum hereticis conversis, etiam in secundo, in similitudine, & mixto, dummodo nullo modo attingat primus gradus, & in his casibus prolem sollempniter declarans legitimum.

Articulus quartus: Dispensandi super impedimento criminis, ne vero tamquam conjugum machinatione, & refinxendi jus petendi debitus amissum.

Articulus quintus: Dispensandi super impedimento publica honestatis ex sponsalibus proveniente.

Articulus sextus: Dispensandi in impedimentis cogitationis spiritualis, præterquam inter levatum & levatum.

Articulus septimus: Haec vero matrimoniales dispensationes, videlicet 3. 4. 5. & 6. non concedantur, nisi cum clausula, dummodo mulier rapta non fuerit, & in postea raptoris non exiatur; & in dispensationibus huiusmodi declaratur expresso illos concilium tamquam a Sede Apostolica delegata, ad quem effectum etiam tenor huiusmodi facultatis inferatur cum expresso tempore, ad quod fuerit concessa, alias minus.

Articulus duodecimus: Communicandi has facultates in rerum, vel in partem, prius apud eum secundum ejus conscientiam judicaverit, autobus vel tribus Sacerdotibus facultibus vel regularibus, Theologis, ac idoneis in conversione animarum laborantibus, in locis tantum, ubi prohibetur exercitium Catholicæ Religionis.

Tertius ergo articulus harum facultatibus potestatis tribuit dispensandi in tertio & mixto & mixto cum pauperibus in contrahendit; in contraria vero cum hereticis conversis, etiam in secundo mixto & mixto, dummodo nullo modo attingat primus gradus. Super hoc articulo queatur, an concilia potestas cum pauperibus in tertio mixto & mixto, ut ex testibus facta veritas exquiratur, que in eo polita, ut ex testibus facta veritas exquiratur.

Hinc fit, ut Episcopus delegare possit ex trito prologo: delegatus potest delegare. Videri in hanc rem potest Caput Quoniam, de Offic. Judic. dolo. Verum quidam est Magnus Vicarius a Pontifice, ut videatur, excludi, dum inquit: Episcopum C. . . . delegatur duos tantum trecy Presbiteros, quibus facultates suas communicare poterit, dummodo ad animarum salutem, & conversionem in hereticis locis incombant.

Respondetur I. Magnus Vicarius non illi verbis excludi,

quippe qui una esdemque in persona cum Episcopo. Quid si reponatur id ita se habere, cum de ordinariis, non autem delegata Jurisdictione sermo est, respondetur facultates explicandas esse, tisque amplitudinem tribuendam accommodare ad normas nostrarum. Jam vero est et nostris Gallis moribus, ut cum in Commissione non existit Episcopi industria, et licet sicutum Magnus Vicarium delegare, vel in ejus persona Magnum ipsum Vicarium comprehendendi.

Ut generalis hujus doctrine veritas elucescat, vetat Commissarius haec, ne quid pecuniae in eam dispensationum mercede accipiat; nihil tamen fecit in Gallicis Officiis, Scripte, Notarii pecuniam accipiunt, cum vacationibus multis est locus in delegatis negotiorum. Neque illud silentio præterendum, facultates has favorabili interpretatione demandas esse, praeterim cum agatur de gratiis, quas Papa concedit, cumque haec graduum dispensationes ad Episcopum spectent, qui potest, ut a Sanchez (n) jam supra huius, in sua Diocesi, quod Pontifex in universa Ecclesia facere potest, iis tantum exceptis, quae ad Ecclesie generale regimenter spectent, cumque ipsi sibi summus Pontifex reservavit. Atque id quidem eo rursus est favorabilius, quod Confutudine tantum non espresso ullo Canone firmatum est, dispensandi facultatem

concessu fuit, *Paulo Episcopo*. II. Quia inter articulos, qui in medium allati non sunt, occurruunt, qui hereticorum Librum lectionem atque ab hereticis absolvendi facultatem spectent; atque articulus ipse, de quo sermo est, loquitur de

(n) Sanchez lib. 7. disp. 1. de Matrimonio.

Q U A E S I T U M .

tem ad summum Pontificem pertinere, quemadmodum de voce simplicibus vulgo dicitur.

Ad extremum quoniam Episcopus C. . . . dispensandi possessione a decollatoribus duplibus accepta gaudet, admidum probabile fit eum posse ita porro pergere, quamvis fatus tamen fore videatur, ad Romanam Curiam mitti, ut Pontificis explicatio percipiat.

Decimus Parisis hac die . . . an. 1699.
G. Fromageau.

C A S U S II.

Vicarius Generalis ab officio recedere in animo habens.

Magnus Vicarius, qui vellet se subducere, quomodo debet animo comparatus est quod novum Episcopum, qui ad Diocesim regendam accedit.

Q U A E S I T U M .

M Agnus Vicarius, qui per annos quadraginta Diocesem, maximi momenti est, administravit, & adhuc, Sede vacante, eas moderatur, caput illi quidem, cum novus aderit Episcopus, se subducere. Quæritur ergo, an si forte Praelatus velit eum in officio persistere, posituta conscientia relatur? His autem rationibus se tuerit.

I. Quanvis non admodum aetate proventus fit, præterita tamen temporis labores adeo functus eravatque est, ut se demum quiete indigere paterit.

II. Saum esse cogitat temporis aliquid sumere, ut ad mortem se comparet, cum temporis multum aliorum fatui conciserit.

Qui porro consulit, id unum querit, ut Divinam, cui prouide se subdat, voluntatem cognoscat.

R E S P O N S I O .

Concilium Conscientia subscriptum censet, si novus Episcopus eum, qui consult, roget, arque obsecetur, ut sibi Magni Vicarii fungatur officio, rationes, quibus moverit, ut ne acceptet id numeris, si significare eundem debere. Potest etiam ei declarare se ab ejusmodi dignitatibus alienus esse, quemadmodum re ipsa est debet, qui secum reputet, id genus munia quam honori sunt, & hominum in Diocesi supra ceteros evenerunt, tam etiam ex alia parte cum errorum complurum periculo conjuncte esse. At si Episcopus his rationibus hanc permissu instet, optatque, utile in Magni Vicarii officio perficiat, obsequi debet, ab eo postulans idemnum Virtutem: quem sibi deinde succellorem efficeret, ut ipsi possit ipse subducere.

Sane providerit fore, ut graves Episcopi causæ suppetant, quamobrem illum retinet. Primum enim quadragesimus annus est, ex quo hic Vicarius Generalis Diocesem procurat, & quidem, ut merito credi potest: non sine fructu, Deique benedictione. Fraterea nemo est ei rerum peritia atque experientia in tam magne Diocesis regime comparsandis. Itaque novus Episcopus cum facile exterrum apostolicum judicabit; ac prouide se id numeris ei, de quo queritur, demandare voluerit, illud ipse, qua dictum est, ratione amplecti debet, ac perflutum habere se ad illud a Deo vocari per eos, qui in Ecclesia ejus locum obtinuerint.

Rationes, quas, ut se ab officio eximat, in medium adducit, haud fatis preterferunt roboris, ut ejus abdicatio in tuto ponatur; necesse nimis est eum ita munere fuisse defunctum, ut Magni Vicarii titule non amplius in Diocesi labori per esset. Ceterum nulla illa ratione melius ad mortem, atque ad bene morienti gratiam obtinendam se comparet potest, quam si propriam vitam dederit, semetipsum consumens, ut Christi Domini Spouse, que ejus est Ecclesia, defervat.

II. Quoniam Episcopi est, quid proprie Diocesem sit opus, cognoscere, & pro rerum ratione confidere, eundem posse potest Ordinibus insignire, quod, ut sibi prout sint, necessarios credere; atque hac fine de causa non eam teneatis, quotquot accesserint, initiare, ac rationes ob quas Ordines conferre nolit, iis aperire.

III. Hinc consequens fieri, Clericos, ac potissimum Sacerdotes in Ecclesia non aliam ob causam existere, quam ut eidem defervant, quemadmodum etiam in Pontificali ex precibus, que Deo tum ante tum post eorum Ordinationem offeruntur, licet intelligi. Nemo olim unus initiatubatur, quin certe Ecclesie addiceretur. Jam vero ad rectam regimini formam spectat, ut in Diocesi, cuius Episcopus Superior est, Ecclesiæ non nisi eo auctore ac judge quidquam labori officijs suscipiant, nec munia eligant ipsi sibi; ut prouide nequeat Episcopum aliquando & ad tempus eos aliquem mittere, ut ibi laborent, titulum habeant; si enim ita se res haberet, fapanemero fieret, ut Diocesis suorum opera, cum maxime indigeret, delinqueretur.

IV. Cum Episcopus non communi solum, sed etiam divino Jure Diocesem sibi concredit Superior sit, concludam prouide, Clericos, qui ibidem versantur, in iis, que ad animarum salutem, atque ad ejus curande rationem pertinent, ei dicto audientes esse oportere. Obedientia haec, quam sibi Episcopi Clerici debent, elacet ex pluribus antiquorum temporum monumentis, que Antonius Augustinus in suo Libro sexto titulo 39. in medium adducit; eamque prouident Presbyteri, dum initiantur: *Promissi sibi & Successori suis obediens, & reverentiam, haec Pontificis verba sunt*.

3 Si gravis rationes, ut ipse se eximat, huic Presbyteri profectus, eis proprio Episcopo significare, argue ab ejus mandato, si quidem illud revertere voluerit, appellare debet.

Lame Tom. II.

Quidam Episcopus cum videret agrestes Parochias bene multas derelicas, & Vicaris defitutas jacere, Presbyterorum defecti, dum Urbibus Presbyteri complures sunt, qui fatus habent Sacra facere, & in propriis Parochiis divino servito interesse, quin Sacraenta administrent, aut Populos instruant, sibi jus esse credit eorum aliquibus præcipendi, ut ad rusticas Ecclesias lele conferent, ibique Vicarios agerent. Mandatum hoc, utpote profutus iustificatum, durissimum visum est. Ita porro se res habuit.

Incola agrestis Parochie Supplicationem huic Episcopo exhibuerunt ei fibigues Parochum suum nullo Curiali munere ipsis, fibigues nullum Presbyterum procuranda Parochia parente prole esse. Episcopus, habita Supplicationis ratione, mandavit proxima Ecclesia Parochio, ut unum e suis Presbyteri nominaret, qui tamquam Vicarius Ecclesiam eam administrandam suscipiat, percepturus annuas centum Quinquaginta libras cum emolumentis Ecclesia, que propter modum nulla sunt. Instigatur eo Mandato suspensus in Presbyterum, ni paruerit.

Cum haec agendi ratio nova sit, atque ejusmodi, ut idoneo Presbytero non tempore propriis Parochis, aut Episcopis gratos Urbino Ecclesias admirare possit, & proinde Constitutione regulis consona non confutetur, quippe cum Ecclesia nunquam se posse crediderit Presbyterum omnino cogere, ut Fautor evaderet, & vel invitus curandarum animarum onus subire, quamvis immenso prolixius indignum reputaret: *Virzuribus pallens*, inquit D. Gregorius M. invitus accedat; *virzuribus vacuis ne coacte accedat*.

Quæritur ergo, an Episcopi Presbyteros a propriis Parochiis abducere possint, eosque compellere, ut ibi, ubi sibi visum fuerit, Vicarios agant? An Presbyteros ipsos in hac facti specie parere nolentes ab Ordinum functionibus suspendere possint? Quod si Episcopus ius non adit ita mandandi; queritur, quomodo se gerere debent iidem Presbyteri, ut se ab ejusmodi jubilioribus atque adeo coactionibus tuerantur, quibafque Ecclesie regulis, & Canonibus oblationi subrobur addere possint?

R E S P O N S I O .

Concilium Conscientia subscriptum censet, si novus Episcopus eum, qui consult, roget, arque obsecetur, ut sibi Magni Vicarii fungatur officio, rationes, quibus moverit, ut ne acceptet id numeris, si significare eundem debere.

Potest etiam ei declarare se ab ejusmodi dignitatibus alienus esse, quemadmodum re ipsa est debet, qui secum reputet, id genus munia quam honori sunt, & hominum in Diocesi supra ceteros evenerunt, tam etiam ex alia parte cum errorum complurum periculo conjuncte esse. At si Episcopus his rationibus hanc permissu instet, optatque, utile in Magni Vicarii officio perficiat, obsequi debet, ab eo postulans idemnum Virtutem: quem sibi deinde succellorem efficeret, ut ipsi possit ipse subducere.

Sane providerit fore, ut graves Episcopi causæ suppetant, quamobrem illum retinet. Primum enim quadragesimus annus est, ex quo hic Vicarius Generalis Diocesem procurat, & quidem, ut merito credi potest: non sine fructu, Deique benedictione. Fraterea nemo est ei rerum peritia atque experientia in tam magne Diocesis regime comparsandis. Itaque novus Episcopus cum facile exterrum apostolicum judicabit; ac prouide se id numeris ei, de quo queritur, demandare voluerit, illud ipse, qua dictum est, ratione amplecti debet, ac perflutum habere se ad illud a Deo vocari per eos, qui in Ecclesia ejus locum obtinuerint.

Rationes, quas, ut se ab officio eximat, in medium adducit, haud fatis preterferunt roboris, ut ejus abdicatio in tuto ponatur; necesse nimis est eum ita munere fuisse defunctum, ut Magni Vicarii titule non amplius in Diocesi labori per esset. Ceterum nulla illa ratione melius ad mortem, atque ad bene morienti gratiam obtinendam se comparet potest, quam si propriam vitam dederit, semetipsum consumens, ut Christi Domini Spouse, que ejus est Ecclesia, defervat.

II. Quoniam Episcopi est, quid proprie Diocesem sit opus, cognoscere, & pro rerum ratione confidere, eundem posse potest Ordinibus insignire, quod, ut sibi prout sint, necessarios credere; atque hac fine de causa non eam teneatis, quotquot accesserint, initiare, ac rationes ob quas Ordines conferre nolit, iis aperire.

III. Hinc consequens fieri, Clericos, ac potissimum Sacerdotes in Ecclesia non aliam ob causam existere, quam ut eidem defervant, quemadmodum etiam in Pontificali ex precibus, que Deo tum ante tum post eorum Ordinationem offeruntur, licet intelligi. Nemo olim unus initiatubatur, quin certe Ecclesie addiceretur. Jam vero ad rectam regimini formam spectat, ut in Diocesi, cuius Episcopus Superior est, Ecclesiæ non nisi eo auctore ac judge quidquam labori officijs suscipiant, nec munia eligant ipsi sibi; ut prouide nequeat Episcopum aliquando & ad tempus eos aliquem mittere, ut ibi laborent, titulum habeant; si enim ita se res haberet, fapanemero fieret, ut Diocesis suorum opera, cum maxime indigeret, delinqueretur.

IV. Cum Episcopus non communi solum, sed etiam divino Jure Diocesem sibi concredit Superior sit, concludam prouide, Clericos, qui ibidem versantur, in iis, que ad animarum salutem, atque ad ejus curande rationem pertinent, ei dicto audientes esse oportere. Obedientia haec, quam sibi Episcopi Clerici debent, elacet ex pluribus antiquorum temporum monumentis, que Antonius Augustinus in suo Libro sexto titulo 39. in medium adducit; eamque prouident Presbyteri, dum initiantur: *Promissi sibi & Successori suis obediens, & reverentiam, haec Pontificis verba sunt*.

3 Si gravis rationes, ut ipse se eximat, huic Presbyteri profectus, eis proprio Episcopo significare, argue ab ejus mandato, si quidem illud revertere voluerit, appellare debet.

Lame Tom. II.

non eidem obnoxios credere posse, perinde ac si inferior contra obedientiam, quam proprio Prelato debet, ac defunctuo contra divinum Jus præscribere possit.

V. Episcopos tamquam Clericorum in propria Dioecesi existentium Prelatos se potius ut eorum Patres quam ut Dominos spectare debet: Episcopus Sacerdotes se esse neverint, non dominos, inquit D. Hieronymus in Epistola ad Nepotianum, hanc enim Clericos quasi Clericos, ut & ipsi a Clericis quasi Episcopi honor deferantur. Episcopi regimur quodam Presbyteros suos esse debet, ac sicuti utatur eorumdem opera, non id unum spectare debet, quod nempa Diocesis opus sit, atque eidem congruat, sed etiam quid Ecclesiasticum suorum saluti conveniat. Ita pro D. Hieronymo de Episcopo cogitabat, ut Nepotianum proprio tamquam spirituali parenti fabella yellet: *Ego subfilius Pontificis tuus, & quasi anima parentum suscipio.* Qui in humana societate præsumit, incutit timore obedientiam extorquent, & dominationis animo abrepit, ne aures accommodent, impeduntur. Sed D. Petrus in sua prima Epistola cap. 5. id quod Clerum, qui propriæ Carilli Domini hereditatis est, Episcopis interdit: *Necque uedimur in Clericis, ne videatur ita præsumit, ut minitetur, & cogant, sed ita potius, ut bonum Dei causa, neque in ullis proprii luci gratiam diligendum carent;* *Providence non coacte, sed spontane secundum Deum, sed voluntarie.* Ita S. Gregorius Nazianzenus in suo Apologeticum motum suum aperit: *Nam quid, inquit Sanctus Pater, vi necessariis exprimitur, ne firmus quidem, ac stabile est.* Et sane coactus Clericus non ita bene se gerit, ac dum voluntarie agit, quod ad eodem expicitur.

Jactis, constitutis principis hisce.

Respondet, Presbyterum, quem corporis Episcopus iubet se conferre ad Vicarii officium ad tempus in derelicta Parochia obediens, parere debet, nisi legitimas excusationes afferre posset; id nempa regulas supra allatas consequitur, ac proinde, ni prompto atque alacri anima sui Praefulsi justa fecerit, suspensionem incurat, quia cum eis Episcopus eius quoque Superior sit, ipse jus obtinet eis mittendi in eum potissimum Diocesis locum, ubi eum ad animarum salutem idoneum ac necessarium esse jucaverit.

Eiusmodi quidem mandatum videtur Ecclesiastici regimini suavitatis non nihil obesse: expectari dicebat, dum se obstantem Presbyter exhiberet, antequam minus suspensionis intenderentur; atque adeo fuisse interrogandus, ex eoque audiendum, quibus permotus rationibus responsgaret. Verum fortasse Antiphona bona fide credidi, hac inutilita agendi ratione sibi opus est, ut derelicta Parochia subfundit acceleraret.

Ceterum quantumvis dura censuram Episcopi sanctio, non propterea tamen consequens fit Presbyterum eidem obsequi

non debere. Si nempe legitimus Dominus imperet, & impetrata res ratione confona sit, atque inferioris ministerio congruat, is quidem ottemperare debet. Perpetra sane contentur Sacerdotem numquam adigi posse, ut Pastor evadat, & animarum curam suscipiat. Id ille muneris amplecti debet, cum adeo Superioris mandatum, ut docet D. Thomas 2. 2. qu. 185. art. 2. ad 3. *Accipere Episcoporum non est necessarium ad salutem, sed sit necessarium ex Superioris præcepto.* Potest ergo mandari Presbytero, ut Parochiam vel aliquod aliud munus acceptet, si id postulet Ecclesiæ ratio, & ita rem habere, qui Judex est, Episcopos afferat; & quanvis non id moris obtineat, ut ad ejusmodi officium suscipiendum censuris Clericus compellatur, eo tamen rerum deveniri possit, ut censuris in hoc negotio locus esset.

Eieri & illud potest, ut quod presumendum non est, prepostero animi impeta, aut levitate quadam abruptus Clericum in dissum locum trudit, ut ibi animorum cura vacet; in his facti specie debet ille parere, nisi ei graves causæ, quoniam esse eximat, præstio sint; uno verbo tametsi Superioris pravis ad præcipendum rationibus adduci possint; non tamen id ab obedientia inferiore liberat, nisi ei ceteroquin obliquam circumstantiam exhiberi omnino non possit.

Si ergo Presbytero de quo queritur, legitime cause suppetunt, ne Vicarius munus sibi propositum amplietetur, & debet eas Episcopo, qua pars est, obseruantia significare, eumque rogare, aut rogandum curare, ut eum rationem habeat. Si causa exempli, eo, quo mititur, se confare non posset, quia calci inclemencia ejus valedudine nocet, vel quia ejus congrua sustentationi impar officium est, vel quia patrem aut matrem summopere ope sua indigentes defereret, vel quia ejus praesentia, ibi ubi est, ad temporum suorum negotiorum bonum ita est necessaria, ut si recederet, ad incitas redigeretur, vel denique si quibus alii ejusmodi causis impidebentur; eas Praefuli suo debet expoponere, ac si ille se facilem non præberet, ad Superiorum appellare posset, & nihil eorum reliqui facere, quibus id juris, quod Episcopus sibi delegat, obtinetur. Quoniam autem in hac facti specie præceptum injustum est, atque adeo re ipsa nullum, temper tamen hic Presbyter ad Ordinum suorum functionibus abstinerre debet, & tamquam superfluum se gerere ob eam, quam Superioris autoritatem debet, reverentiam, quod negotium definiretur. Ratio est, quia cum de censuris agitur, Canonistarum & Theologorum iudicio, *Sententia Pauperis, sine justa, sine iusta, timenda est.* Ductum id est ex S. Gregorio M. Homil. 26. in Evangel.

Decilum hac die 11. Novembris ann. 1699.
G. Fromageau.

VISITATIO EPISCOPORUM.

Tridentina Synodus Episcopis (a) mandat, ut quotannis universam Dioecesim, aut saltem ejus maximam partem invitant; ac si que legitimò impedimento distinetur, id officii Generali Vicario, vel peculiari Visitatori demandare possint. Quod deinde subdit Synodus, animadversione dignum est; nempe moner Episcopos, ne cui per expensas inutiles onerosi sint, nihil aliud quam simplicem vitudem tum sibi suis exigentes, & quidem frugaliter moderante pro temporis tantum necessitate & non ultra. Jus hoc Visitacionis nuncupatur in veteribus titulis *Procuratio.* Aurelianensis Constitutionis art. 6. iubentur Episcopi suum Visitacionis jus ea cum moderatione taxare, ut nemini iusta sublit querendi causa. In presentia pauci sunt ex Episcopis, qui id juris exigant.

Docte id Concilium, quomodo sua Episcopi Visitationses utiles ac fructuosa reddere possint; si videlicet sanam arque orthodoxam doctrinam instituant, omnibus heretibus ablegatis, tueantur bonos mores, pravos extirpant, populos ad Divinum servitum, ad pacem ac vita innocentiam, monitionibus, & cohortationibus vehementer excitant, & cætera omnia præcipiant; quæ eorum prudentia, qui Visitacionis instituent, utilia ac necessaria viva fuerint ad Fidelium utilitatem, prout per tempus, locum, & occasionem licuerit. Ut id porro obtineatur, necesse est, quod eadem Synodus loco laudite monet, ut Episcopi visitantes paternam charitatem, ac vere Christianum zelum ubique præferant; contenti comitatu & famulari mediocri studeant, quam celeritme fieri poterit, Visitacionem absolvere, in eam tam omnem requisitam diligentiam ac sollicitudinem conferentes; caveantque Visitacionis tempore, ne cui incommode atqui oneri sint.

Vide (EPISCOPI,

C A S U S . I

Jus Episcoporum Visitacionis tempore,

V. Episcopus, qui in propria Cathedrali Visitacionis iure gaudet, Dignitatem, quibus Præbenda nihil est, subdere nequae punctum in eos inflatur, qui ab Officio absurget.

2. Canonicus adigere nequit, ut a se facultatem petans abundanter ultra tempus a Tridentino Concilio prescriptum; sed fuisse posset, ut singulis diebus Dominicis, Festisque præcipuis Theologus Sermonem habeat.

3. El jus est inquirendi de puerorum Choro deservientium educatione, ac præcipendi, ne quis Cantor, qui Presbyter fuerit,

(a) Concil. Trident. Sess. 24. cap. 3. de Reform.

3. Capellanis mandare posset, ut sibi Capellarum suarum titulos ostendant; quaque Beneficia possident sub eodem te. Et, dispensationem exhibeant, qua sit opus est; eos quoque Capellano, qui sibi nihil onoris esse contendunt, adigere posset ad certum Missorum numerum celebrandum pro rata preventum.

4. Ad hanc Visitacionem omnes Ecclesias Beneficias accipere posset, & quia tamen in alijs censuram insigant.

5. El jus est inquirendi de puerorum Choro deservientium educatione, ac præcipendi, ne quis Cantor, qui Presbyter fuerit,

abf.

VISITATIO.

absque, Exeat, neve it, qui Sacerdotio inaurari non sunt, absque testimonialibus de vita & moribus Litteris Ecclesiærum, in quibus versantur.

6. Appellationes tamquam abusus ad Senatum fere defensores; at in facti specie, in qua existit Episcopus consule, eam deducere posset ad magnum Consilium, in quo dijudicata fuit causa Jurisdictionis, de qua cum ipso Capitulum contendebat.

7. Nihil innovere debet in conseqüenda Ecclesiæ fæ, in qua sacramentum in Altari majori minime servatur.

8. Præcipere posset, ut loco Vicarii amovibilis, qui Parochie servit, in Cathedrali Vicarius perpetuus instituatur, & quidam ad solam fæ Promotus possulacionem.

9. Vicarius hic perpetuus Parochie fæ Luminari, omnique servitu proventu gaudente debet, nisi peculiares aliquis Capitulii titulus communis fæ derget.

Q U A S T U M.

E. Piscopos sua Cathedralis Visitacionem instituunt rogetur in Parochia, ut super hac facti specie dicant sententiam suam.

Eius Ecclesiæ Archidiaci ministrant Episcopo celebranti, vulloque præterea officio funguntur. Nullis vacant Visitacionibus ad immemorabile tempore; Beneficiorum, qui possident, redditus ex Parochiis provenient, quas eorum Dignitati unierunt Episcopi. Hi numero quatuor Dignitatibus, Cum iis Capitulum Curialia jura partit, mandans, ut lumina Cathedrali suppeditant, atque alia, Capituli ipsius loco, perficiant. Neque hic unus abusus est; nam una tantum privata Misla ibi dictior hora septima matutina cum dimidio diebus Dominicis; in ea habetur concio, edunturque nuptiarum publicationes, cum fere centum tantum interficiunt; uno verbo quadam solam Parochie species occurrit; atque hic abusus tam altas radices egit, ut nemo contumaciter fieri, & conqueratur, maxime licet Episcopus sit refragatus. Quoniamque consilium petit super hisce difficultatibus.

I. Potest Vicarius perpetuus pleno iure instittuere, Casitulo sibi Parochi primitivi titulam arrogante? Sed ut est vero, simillimum, ejus nominacionem non potest Capitulum fæ, utne corrigere possit, qui garriunt, committente errata alla Divini Servitii tempore? Eone iure uti potest quod eos, qui in Choro primas tenent, dum sibi defunt, eum fæ erat diffimilans, vel in ipso habentes?

IV. Nullam Theologus functionem edit, non Sermonibus, non Lectionibus vacat. Ac Lectiones quidem ab eo fructu requirentur, quippe qui nullus Auditores habet. Sermonem autem ex inveniente abusus diebus Dominicis Festisque præcipuis nullum edit, quoniam honinum quindecim millia & amplius nullum edit, quoniam onus invenientur. In ea vero Episcopo, ut sub eam possit mandare Theologo, ut iis diebus Sermones vel habeat ipse, vel curer habentos? Theologus vero potest ut ab abuso ab ejusmodi functione appelle, & contrariam, quæ ipsi fæt, confutinem allegare?

V. In hac Ecclesiæ Capellani complures sunt. Quæritur, an Episcopus Titularibus præcipere possit, ut sibi provisiores exhibeat, præfert, qui aliquod aliud in eadem Ecclesia Beneficium obtinet, cum dubitari possit, an dispensationem obtinuerint, ut ei sub eam testio possiderent? Titularum fundationis petere potest, ut ejus onera cognoscant? Si illi refragentur, aut dicant titulam perfici, atque aliquo Episcopus veras Benefici obligaciones, ut celebrandorum Milliarum numerum, & perfectas habere non possit, potest certum Milliarum numerum provenienti respondentes præferere, pro certo ponens nullum esse sine onere Beneficium? Quæritur, adiuntur in habitu? Poterit Capitulum sibi vindicare lumen partem, vi possessionis, quæ gaudet, id partiendi cum Vicariis, qui ab ipso pendebant, & quos poterat amovere? Contentio haec, cui Capitulum fieri adhibebit, ad Magnum Consilium, ad quod Capitulum non nisi ergo animo accedit, deducere poterit?

Neque illud omitendum videtur, cum omnes Canonici ex Urbe sint, omnesque eorum confanganei ibidem existant, presumere, nec temere, Episcopum fore, ut nemo unus ex civibus, Visitacionis tempore, Vicarius perpetui electionem requirat; quæritque proinde ille, an Promotoris positione fatus futura sit?

tur, de vita & moribus testimoniales Litteras proferre debent, quas quidem Capitulum ab ipsis non exigit?

X. Animadverendum, Episcopo servatum suis possessio- nem ac frumentum juris universæ Jurisdictionis in Ecclesiæ suam Cathedralem in Canonicos & Præbendates, contradictrio Magni Consilii Re scripto, inter ejus Decessorem & Capitulum, quod de Jurisdictionis iure cum eo contendebat. Quaritur, an in casu appellations tamquam abusus aliquorum, quam Episcopus inter visitandum ediderit, ad Magnum Consilium appellatio devolatur, an vero ad Senatum, intra cu[m] terminos Diocesis existit, cum certum sit fore, ut Capitulum ejusmodi per fugium querat; & ad Senatum negotium ducatur?

XI. Sacramentum Sacramentum non exigit in majori Cathedrale Altari, sed tantum in Magna Capella fejuncta, qua Parochie loco est. Episcopus potest jubere, ut Sacramentum in Majori Altari collocetur; an vero debet res in eo statu relinqueret, ut quo sit ab immemorabile tempore?

Quod spefat ad Visitacionem, quam Prelatus instituer debet in Parochia, que in magna Cathedralis Capella administratur, & in qua sunt ultra decem mille Communicantes, quia ea Parochia præcipua est; cum alia tantum existat, quæ parvi momenti est; comprehendit ille magnam hanc & gravem Parochiam, cuius Capitulum se Parochum primitivum esse contendit, a duobus Vicariis amovibili bus procurari. Cum iis Capitulum Curialia jura partit, mandans, ut lumina Cathedrali suppeditant, atque alia, Capituli ipsius loco, perficiant. Neque hic unus abusus est; nam una tantum privata Misla ibi dictior hora septima matutina cum dimidio diebus Dominicis; in ea habetur concio, edunturque nuptiarum publicationes, cum fere centum tantum interficiunt; uno verbo quadam solam Parochie species occurrit; atque hic abusus tam altas radices egit, ut nemo contumaciter fieri, & conqueratur, maxime licet Episcopus sit refragatus. Quoniamque consilium petit super hisce difficultatibus.

I. Potest Vicarius perpetuus pleno iure instittuere, Casitulo sibi Parochi primitivi titulam arrogante? Sed ut est vero, simillimum, ejus nominacionem non potest Capitulum fæ, utne corrigere possit, qui garriunt, qui in titulum possident?

III. An Episcopi Magnus Vicarius, cum Canoniconum potestrem sit, eos corrige posse, qui garriunt, committente errata alla Divini Servitii tempore? Eone iure uti potest quod eos, qui in Choro primas tenent, dum sibi defunt, eum fæ erat diffimilans, vel in ipso habentes?

IV. Nullam Theologus functionem edit, non Sermonibus, non Lectionibus vacat. Ac Lectiones quidem ab eo fructu requirentur, quippe qui nullus Auditores habet. Sermonem autem ex inveniente abusus diebus Dominicis Festisque præcipuis nullum edit, quoniam honinum quindecim millia & amplius nullum edit, quoniam onus invenientur. In ea vero Episcopo, ut sub eam possit mandare Theologo, ut iis diebus Sermones vel habeat ipse, vel curer habentos? Theologus vero potest ut ab abuso ab ejusmodi functione appelle, & contrariam, quæ ipsi fæt, confutinem allegare?

V. In hac Ecclesiæ Capellani complures sunt. Quæritur, an Episcopus Titularibus præcipere possit, ut sibi provisiores exhibeat, præfert, qui aliquod aliud in eadem Ecclesia Beneficium obtinet, cum dubitari possit, an dispensationem obtinuerint, ut ei sub eam testio possiderent? Titularum fundationis petere potest, ut ejus onera cognoscant? Si illi refragentur, aut dicant titulam perfici, atque aliquo Episcopus veras Benefici obligaciones, ut celebrandorum Milliarum numerum, & perfectas habere non possit, potest certum Milliarum numerum provenienti respondentes præferere, pro certo ponens nullum esse sine onere Beneficium? Quæritur, adiuntur in habitu? Poterit Capitulum sibi vindicare lumen partem, vi possessionis, quæ gaudet, id partiendi cum Vicariis, qui ab ipso pendebant, & quos poterat amovere? Contentio haec, cui Capitulum fieri adhibebit, ad Magnum Consilium, ad quod Capitulum non nisi ergo animo accedit, deducere poterit?

Neque illud omitendum videtur, cum omnes Canonici ex Urbe sint, omnesque eorum confanganei ibidem existant, presumere, nec temere, Episcopum fore, ut nemo unus ex civibus, Visitacionis tempore, Vicarius perpetui electionem requirat; quæritque proinde ille, an Promotoris positione fatus futura sit?

R E S P O N S I O.

Consilium Conscientia subscriptum questionibus supra propositis occurrunt exigit quod primam, Episcopum Cathedralis Ecclesiæ, in quam cumulatissima Jurisdictione gaudet, Visitacionem pergentem mandare posse, ut quatuor Archidiaci in posterum interlinhoris Canonici, ut Canonici, quoniam autem negotium, mortuo Episcopo, iudicatum non fuit, eos nunc quoque refragatores fit vero possumus.

VII. Cum Episcopus Visitacionem instituens an non jus obtinet sibi comites addendi Canonicos, qui ejus Ministeri sunt, ut Magnus Vicarius, Promotor? Nota. Capitulum, de quo quæritur est, hac in re se prefert Episcopi Decessori opposuit, contendens, eum non posse sibi Doctoris Ministris comites addere; quoniam autem negotium, mortuo Episcopo, iudicatum non fuit, eos nunc quoque refragatores fit vero possumus.

VIII. Cum Episcopus Visitacionem indicet, an non mandare potest, ut omnes Cathedralis sue Benefici, illo quoque, qui cum Tonfure tantum obligatione Capellas possident, adiuntur in habitu? Poterit Capitulum, ut Canticorum Decretis se maxime subdere doberent, semper inveniente præfiterent, cuius vi Præbendati tantum Canonici punctio subiecti sunt, Dignitatis exemplis, præterea id quod in hac rem sanxere Tridentinum & Burdigalensem Concilia, qui palma Chori servitum recipiuntur, ad se relatis firmata esse non est vero simile, vim legis habere non videtur; præfert cum ex non nisi compertum fiat, Ecclesiæ obitifite, atque in generali Regni præfertur, quæ firmum stat solani Capitulare Menstrum Officio obnoxiam esse.

A a 2 vel